

ประเภทภูมิปัญญาด้าน การหากิน

ชื่อภูมิปัญญา การชะหาด

บทนำ

การชะหาด เป็นอาชีพการหากินของผู้คนที่อยู่ใกล้กับลำน้ำน่าน และน้ำว่า ในช่วงฤดูแล้งแม่น้ำตื้นเขิน ลึกเพียงหน้าแข้งถึงหัวเข่า จึงเกิดอาชีพการหากินที่เรียกว่า “ชะหาด” (ชะ คือ กวาด หาด คือ กลางท้องพื้นที่ของแม่น้ำ) ที่น้ำ ลดระดับลงเกือบจะแห้ง เหลือ เพียงหน้าแข้ง จึงเรียกว่าหาด ส่วนมากพื้น ท้องน้ำจะมีก้อนหินอยู่ และมีพีชีสีเขียว พวกตะไคร้น้ำจับก้อนหินอยู่ ก็จะเป็นแหล่งที่พักอาศัยของปลา กุ้ง เนี้ยว จึงมีการจับสัตว์โดยใช้หิง (สวิง) ไปดักหา พร้อมกันนั้นก็ใช้เท้ากวาดเข้ามาเรียกว่า ชะ เพื่อให้ ปลา กุ้ง ปู หอย เข้ามาในหิง นำมาเลือก (ไซ้) ปลา กุ้ง หอย ปู นำมาทำเป็นอาหารกิน การชะหาดทำกันเป็นหมู่ มีหลายคนจะทำตอนกลางคืน เวลาชะหาดก็จะมีการพูดคุยหยอกล้อเล่นกันเป็นที่สนุกสนาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันเดือนแจ่ม พระจันทร์เต็มดวง อาศัยแสงจันทร์ เป็นแสงสว่าง และตลอดจนถึงตอนกลางวัน ยามที่มีลมพัดเย็น ๆ

การชะหาด เป็นความเพียรพยายามในการหาหาอาหาร การกินในน้ำที่มีรสอร่อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปลาตัวเล็ก ๆ ที่มีชื่อเรียกว่า “ปลาฮากกล้วย” การชะหาดนับว่าเป็นภูมิปัญญาปัญญาในการใช้ชีวิตชีวิตในด้านการหากิน ของชาวบ้านในท้องถิ่นอำเภอเวียงสา โดยเฉพาะหมู่บ้านที่ติดกับลำน้ำ

แหล่งข้อมูล

นายญาณ สองเมืองแก่น

บ้านเลขที่ 184 หมู่ 4 บ้านบุญยืน ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110

 054 – 782057